

Učiteljsko zborovanje v Celju

CELJE, 13. februarja.

V soboto 11. t. m. se je vršilo v mestni narodni šoli dobro obiskano zborovanje celjskega učiteljskega društva. Predsednik g. Gosak je po pozdravnih besedah bodril številne zborovalce, da ostanejo ravno v sedanjih časih optimisti. Učitelj naj vpliva narodu vero in upanje v bodočnost, kajti nevarnost je, da narod v teh razrvanih časih izgubi zaupanje v lastno moč. Zato mu naj učitelj stoji ob strani z besedo in vzgledom.

Sledila je žvahna razprava o mnogih stanovskih zadevah, tako tudi o učiteljski stalnosti. Učiteljevega dela ne moremo istovetiti z delom ostalega uradništva, kajti učitelj mora poznati otroka, socialne in krajevne razmere, da lahko uspešno deluje. Zato je njegova stalnost nujno potrebna. Zakon določa učiteljstvu stanarino oziroma naturalno stanovanje, da bi tako prišel končno tudi učitelj do primerne stanovanjske. Ako nekatere občine ne vrše svojih obveznosti, še ni podan razlog, da se ta določba ukine, pač pa naj se najde način plačevanja, ki ne bo za učitelja poniževalen.

Iz statistike manjšinskega šolstva v dravski banovini je razvidno, da obiskujejo manjšinske razrede tudi slovenski otroci. Naloga Narodnega sveta in obrambnih društev bo, da delujejo med drugim za spremembo določbe, po kateri je za vpis v manjšinski razred merodajen občevalni in ne materinski jezik.

Gosp. Gosak in ga Jankovičeva sta poročala o seji odbora kmetijskih oziroma gospodinjstev nadaljevalnih šol, na kateri se je izdelal program za bodoče delo, tako o ustanavljanju mladinskih krožkov, knjižnic kmečke mladine itd. V debati je učiteljsko povdarjalo, da so redki, ki znajo ceniti pomen nadaljevalnega šolstva, ki tvori vez med šolo in življenjem ter potrebuje večje, vsestranske podpore.

Sledila je razprava o učnih načrtih za osnovno in višjo narodno šolo. Po debati, ki jo je vodil g. Roš, je bil osvojen naslednji predlog:

Sekcija in izvršni odbor naj delujeta na to, da bodo k sestavi stalnih učnih načrtov pozvani pred vsem učitelji. Ministrstvo naj izdela okvirni načrt, ki se dopolni v posameznih banovinah po krajevnih, gospodar-

skih, kulturnih in sličnih prilikah, podrobni učni načrt pa izdela vsaka šola zase. Izhodišče bodi domorodnost, upošteva naj se tudi koncentracija v snovi, ki je v začasnih načrtih zelo pomanjkljiva. V začasnih učnih načrtih je jezikovni pouk močno zapostavljen; tudi se naj slovenščina in srbohrvaščina poučujeta v vseh banovinah. Snov iz realij je odločno preobširna, kar bo vodilo k površnemu znanju. Število ur naj ne bo višje od določbe v zakonu, tudi naj število ur pri posameznih stopnjah enakomerno narašča. Selekcija naj izposluje, da se bodo s prihodnjim šolskim letom odpravili monopsolski zvezki.

Po rešitvi nekaterih (društvenih ter šolsko-pravnih vprašanj je bilo nad tri ure trajajoče zborovanje zaključeno.

Naše sadjarstvo in gospodarska kriza

Kako naglo ginejo krasni sadovnjaki še pred dvajsetim letom, je znano le onemu, ki se živo zanima za umno sadjarstvo. Vzroki hiranja so različni. Eden glavnih vzrokov je krvna uš, ki smo jo že podrobno obdelali. Tej uničevalki dreves pa se vsako leto pridružujejo še razni nepoklicani in nezaželjeni pomagači, kakor n. pr. listna ušica, in jo bomo proti pomladi »potipali« in njeno delo točno opisali. Navedli bomo tudi sredstva, s katerimi se hočemo in moramo bojevati, da jo zatremo. Skušnje prejšnjega leta so pokazale, da je te ušice najuspešnejše ugonabljal »Garkon«, ki ga izdelujejo v Celju (Cesta na grad, na oglu preko voglajnskega mosta v Zavodni). Priporočam vsem sadjarjem, da si ga preskrbijo že sedaj. Navodilo za uporabo se dobi pri podpisnem in pa v tovarni v Celju. Izdelovatelj vsakemu kupcu točno pojasni pripravo in uporabo. »Garkon« ni samo proti krvni in listni ušici, dve do tribarvni, vendar enako škodljivi (Aphis mali in Aphis sorbi), temveč tudi proti vsemu mrčesu, ki napada žlahtno sadno drevje in druge rastline.

Nadalje nam uničujejo drevesna debela zavrtič (Conus ligniperda), ki ga navadno imenujemo »kampuš«, potem kostanjev prelec (Zeusera asculi), glogov belin (Pieris crataegi), zlatoritka (Liparis chrysochoea), ja-

bolčni molj (Hyponomeuta malinella), prstenčar (Gastropacha neustria). Na sadju pa nam delajo občutno škodo še ti-le nezaželjeni požeruhi: Ko se drevo pripravlja na razvoj cvetja, se ob ugodnem toplem vremenu prikrade iz neosnaženega debela jabolčni cvetoder (Athonomus pomorum), ki uniči v marsikateri pomladi cele sadovnjake, nadalje jabolčni tončič (Carpocapsa pomonella) ki napada drobna jabolka in pušča v sredini jabolka plod za očrvitev sadu, jabolčni hrastovec (Fusicladium pyrinum), bela hruškova pegavost (Sphaerella sentina). Češplje napada rdeča pegavost (Polystigma rubrum) ter zadnja leta sajavost (Russtau) in rja. (Puccinia pruni), breskve pa kodravost listja (Exoascus deformans). Razen navedenih uničevalcev se nam po poročilih nemških strokovnjakov približuje neka zelo nevarna sadna ušica, ki je komaj vidna, kakor trsna ušica, in v uničevanju še celo prekaša krvno ušico.

Vse navedene sadne bolezni in mrčes se dado, če že ne popolnoma uničiti, pa vsaj zelo omejiti, ako so drevesa lepo in vestno osnažena preobilnih vej in vejic, starega luba ali skorje, lišaja in maha ter se ob pravem času škropijo z garkonovo mešanico, v jeseni in zgodaj spomladaj pa debela prav na debelo namažejo z že opisanim beležem.

Največja napaka pa je, ako se na drevesu puščajo vse veje in poganjki, ki jih drevo požene. Vsaka stvar potrebuje umne odgoje, vse hoče imeti svoj prostor za razvoj, prav posebno pa rastlina, ki rodi sad. Naj navedem primer: Leta 1930. je dal g. R. na moj nasvet temeljito osnažiti svoj obširni sadovnjak. Dva človeka sta imela vso zimo dovolj dela, da sta rezala in žagala nepotrebno vejevje z drevja. In glejte! Leta 1931. je dobil gospodar s sadonosnika toliko lepega, prvovrstnega sadja, kakor nikoli prej. Tudi cena je bila sadju primerna. Za 100 kg je dobil več nego zanikrnež za 1.000 kg! (V Zagrebu je dobil za 100 kg 600 Din, dočim so drugi prodajali 100 kg po 30, 50 in največ po 150 Din). Tu si lahko torej izračunate, kolike vrednosti je snaženje sadnega drevja in koliko pri tem zaslužite. Poleg tega pa lepo osnaženo in obrezano drevo ni nikoli gnezdo raznega mrčesa, kakor je drevo, ki je bolj podobno velikanski metli kakor sadnemu drevesu.

Kako so v tem oziru starokopitneži trdoglavi, razvidite iz mojega doživljaja pred dvema tednoma. Preteklo jesen sem bil v sadonosniku, posajenem z mošanskimi drevesi. Že od daleč so me vabila polna drevesa in lepa rumena jabolka, da sem moral nehote na hrib. Ko sem jih od blizu ogledoval, sem na žalost našel le droben sad, skoro nemogoč za prodajo. K posestniku je prišel kupec, pa se nista mogla pogoditi. Posestnica je trdila, da so mošanska jabolka vendar dražja od drugih. Tudi kupec je trdil isto, do kupčije pa ni prišlo — jabolka so bila pač predrobna. Sosed pa je svoja jabolka z lahkoto in dobro prodal istemu kupcu. Ker omenjena posestnica sedaj nosi ta drobiž v Celje na trg, sem ji celi dve uri razlagal, kolike vrednosti bi bilo, ako bi dala svoja mošanska drevesa osnažiti nepotrebne metlinje, in da bi dobila potem lepa, debela jabolka, ki bi jih z lahkoto prodala. In kaj mi je odgovorila! Da noče in ne da ničesar obrezovati z drevja — čeprav sem ji prigovarjal, da ji brezplačno osnažim vsaj eno drevo za poskušnjo. Tako rešujejo nekateri trdoglaveži gospodarsko krizo!

Vatroslav Kosi, strok. ekonom
Lopata pri Celju.

Absolventi trgovskih šol

Današnja doba je prežeta s socialnim bojem. Vsi sloji se organizirajo in se udeležujejo te borbe. Toda kakšne smernice je treba na tem polju ubrati, je zopet drugo vprašanje. Po večini so smernice napačne, ker se ljudje ne zavedajo, da so si današnjega socialnega gorja mnogo sami krivi. Organizaciji je mogoče sprospovati le, če se njeni člani kot celota zavedajo pravila: »Pometaj najprej pred svojim pragom, in ko je ta čist, imaš pravico, da si prizadevaš očistiti sosedov prag, čigar nesnaga ti škoduje.« Po tem načelu je začelo, kakor izgleda, delovati agilno društvo absolventov trgovskih šol v Celju.

Mlad absolvent nastopi službo in kmalu mu teče delo gladko in hitro. Toda iz raznih poslovnih slučajev razvidi, da je njegovo znanje še precej pomanjkljivo. Treba je, da si ga izpopolni, kajti njegovo stremljenje je, da se v svojem poslu dobro razume in mu je tako mogoče delati za procvit podjetja svojega principala.

SILVIJ HRUST:

Moje dogodivščine

1. Manifest

Da, manifest cesarja Franca Jožefa v letu 1914. je bil vsega kriv. Čudni so bili dnevi, ko so se na vogalih belili lepaki z naslovom: »Mojim narodom!« Vročni poletni dnevi so bili polni strašnih obetov in glupih klicev proti Srbom, pa tudi solz naših družin, ki so pošiljale svoje ljubljence v klanje za tujo nasilno državo. Bilo mi je že preko 50 let, mobilizacije se torej zase nisem bal, toda poln skrbi sem bil za svoje sinove in zete, ki so odhajali. Tiste dni po izdajanju manifesta sem obiskoval in tolažil njihove zapuščene družine. In tako me je 2. avgusta 1914 zanesla pot na Pohorje.

Smolo sem imel že v začetku tega potovanja, ko sem doma v jutranjem mraku pograbil napačen dežnik, prav pisano zakrpan. Dan je bil prelep. Solnce je pripekalo, ko sem koračil s postaje slovenjebistriške k mestu in nato dalje v klanec.

Tako sem dospel do Vernikove go-

stilne, kjer se je točila imenitna kapljica k dobri jedači. Gostilničar je bil s svojimi baš pri obedu v senčni lopki, ko sem zavil mimo njih. Mudilo se mi je namreč, par ur hoda je še bilo pred menoj, zato sem se tokrat hotel potajiti. Da pa bi me prijatelj ne spoznal in ne klical v gostilno, sem razpel zakrpani dežnik in skril glavo podenj. Že sem bil uverjen, da mi je nakana uspela, ko zaslišim za seboj tek hitečega človeka, a nobene besede. Koga bi tu kdo zasledoval? Pa se ozrem.

Bil je gostilničar in župan Vernik. In, o groza! Dvignil je revolver proti meni s krikom:

»Stoj! Kdo si?«

»Si znorel, Vernik, prijatelj? Me ne poznaš?«

»Kaj, ti si? V tej obleki, s tem dežnikom ali solničnikom? Sumljiv si se mi zdel, oprosti! Župani smo prejeli zaupen ukaz, da pazimo na sumljive osebe ali elemente. Iz Francije je na potu v Rusijo zlat zaklad, mnogo milijonov. In ti skrit pod zakrpan dežnik sredi lepega dne, tvoja nagla hoja in tale veliki nahrbtnik, to so sumljive reči. Mislim sem si, morda je vse to v zvezi z milijoni.«

Smejala sva se, vtaknil je revolver v žep in ni bilo pomoči, moral sem se vrniti ž njim in posedeti ob dišečem ritoznojčanu v senčni lopici. Pil in jedel sem v prijetni družbi do večera in ostal tam tudi čez noč.

V jutru prihodnjega dne sem krenil dalje, izpremenil sem svoj načrt in jo ubral proti Pragerskemu. Pot je vodila skozi dobrovo mimo vasi in samotnih hiš. Krepko sem stopal, vedra mi je bila glava. Končno sem s steze dospel na cesto. Na levici košenina do vinorodnih holmcev, na desnici mlado borojve, vse to kakor nalašč v zavetje preobremenjenemu popotniku...

Ko tako stopam med gosto, visoko, vlažno reso, začutim nenadoma nekaj gibajočega se pod svojo nogo. Pogledam. Stojim na mladem zajčku mačje velikosti. Revček je pač trdno spal! Zdaj si je z branjem in vekanjem prizadeval, da uide usodi. Samo še dvakrat je globoko vzdihnil in bilo je po njem. Kaj ž njim?

Po dolgem premišljevanju sem odprl dežnik in zajca zleknjenega podolgem privezal k dežnikovi palici, ga spet zaprl in naslonil na ramo. In vesel sem bil bodoče pečenke.

Nič hudega sluteč zavijem v cestni ovinek, gozd je bil tu, a v bližini že polje in vas. In prav v bližini stoji lovec in opazuje fermača, ki po polju išče divjad. Kaj naj storim? Saj mi ne bi verjel, če mu povem bedasto resnico. Da bi dežnik pognal v jarek, je bilo že prepozno. Oba sta me bila ujela: lovec z očmi, pes z nosom. Tako blizu smo si bili. Kaj bo?

Pes skokoma prasne name. Dober korak pred menoj se ustavi in zarrenči. Naprej nisem smel. Zavohal je v dežniku zajca in bi ga bil rad aportiral. Lepa situacija! Toda nisem obupal. Jaz ne!

Iztegnil sem roko z dežnikom visoko, kolikor sem le mogel, in zaklical gospodarju, naj psa pozove k sebi, ker bi se sicer moral sam braniti! Lovec — bil je debelušen, star gospod, zakupnik lova sam — je moral psa poklicati nekajkrat, preden je odnehal. In stopim dalje proti njima.

Lovsko ga pozdravim in mu čestitam, da ima tako izbornega psa s tem nosom. Polaskan se mi nasmehne in meni, da si ne ve prav tolmačiti pasje nervoznosti. Pa mu rečem: »Neskončno dober nos ima vaš

Ve, da čim trdnješe je podjetje, tem stalneje je njegovo nameščenje. — In kje je vrzel? V pomanjkljivosti in napredku. Tudi »trgovina« je veda in napreduje kakor ostale. Ta napredek pa moramo zasledovati. Posamezniku je to otežkočeno in zato ima društvo nalogo, da prireja članom tečaj, strokovna predavanja, poučne izlete in ekskurzije v trgovska in industrijska središča bodisi v tu- ali v inozemstvu.

Kot strokovna organizacija je društvo zavzelo nevtralnno stališče. Bodi član te ali one vere ali druge narodnosti, vendar veže absolvente skupni interes, ki ga naj društvo zastopa v javnosti.

Mnogo je absolutentov, ki jim od dela preostaja prav malo časa. Zakaj? — Ker jim je delo veselje! In

vendar bi včasih prav radi prišli v družbo svojih kolegov; tedaj pa zapazijo, da so od njih pravzaprav odrezani. Ne vedo, kje so. Zato ima zopet društvo nalogo, da vodi evidenco svojih ljudi in jim nudi v svrhu medsebojnega spoznavanja in gojitve družabnosti potrebno klubovo sobo, prireja sestanke (informativne in debatne), nedeljske izlete in tudi plesne večere, da absolutenti ne občujejo med sabo samo indirektno s suhoparno trgovsko korespondenco, temveč včasih tudi skupno prežive nekaj veselih uric.

Program društva je poleg tega še velik, zato je treba, da se korporativno vsi poprimemo dela. Kolegice in kolegi, strnimo se v društvu in naše geslo bodi zares: »V slogi je moč!« Trn.

DOMAČE VESTI

d Narodna skupščina je v petek 10. t. m. nadaljevala razpravo o novem volilnem zakonu. Prihodnja seja Narodne skupščine bo v torek 14. t. m. ob 9. dopoldne.

d Premestitve v banovinski službi. Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je izvršila naslednje premeštitev: g. Ivan Vuk, upravitelj javne bolnice v Ptuj, je imenovan za upravitelja ženske javne bolnice v Novem mestu; gosp. Franc Zajc, upravitelj ženske javne bolnice v Novem mestu, za upravnega uradnika v splošni bolnici v Mariboru; g. Jože Šušteršič, upravnik javne bolnice v Murski Soboti, za upravnika javne bolnice v Ptuj; g. Milan Florjančič, upravni uradnik v splošni bolnici v Mariboru, za upravitelja javne bolnice v Murski Soboti.

d Točenje pijač na debelo. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal naslednje pojasnilo: Po točki 2. čl. 3. pravilnika o trošarinskem pravu se pod točenjem pijač na debelo razume prodaja vina nad 50 l, piva najmanj 25 l, špirita in žganja nad 100 l, ostalih pijač kakor tudi sadnega žganja, pridobljenega z destilacijo, pa najmanj 25 litrov.

d Prodaja opojnih drož iz hrastniške tovarne. Opijski odbor je na svoji zadnji seji odobril, da sme kemična tovarna v Hrastniku prodajati opojne drože direktno interesentom, dočim jih je smela dosedaj prodajati samo potom Zveze drogerij. Tovarna pa bo morala vsako prodajo v roku enega meseca prijaviti opijskemu odboru in plačati predpisano takso za opijski fond.

d »Foto Revija«. Mesečnik za vse panoge fotografije. Prejeli smo 2. letošnjo številko tega izvrstnega mesečnika, službenega glasila fotoklubov v Zagrebu, Ljubljani, Litiji, fotosekcij Hrvatskega planinskega društva v Zagrebu, na Sušaku, v Ivancu itd. Oprema je zelo okusna,

pes. Moje ime je namreč Blaž Zajec. In sinoči sem večerjal v hotelu zajca in revmatično nogo si še vedno masiram z zajčjo mastjo.

Smeje se sva se poslovila, psa pa je moral navezati na povodec, da mi ni mogel biti več nadležen.

Toda kaj naj bi pravzaprav počel z dežnikom in zajcem v tej vročini in med neznanimi ljudmi? Kako bi se iznebil nepotrebne bremena, ki bi mi mogel biti nevaren?

Korakal sem skozi vas. Nikjer nisem videl človeka. Može in fantje so bili pač odrinili v vojno, otroci, ženske in starčki so bili pri delu. Sredi vasi pa je stala široka lipa, stara, častitljiva. Dvignil sem dežnik z vsebino in ga obesil na vejo. Naj bo ž njim karkoli!

Na lipi pa je bil nabit lepak z manifestom: »Mojim narodom!«

Da, pravzaprav je bil strašni manifest vsega kriv, niti jaz, niti zajec. Čudno!

Švicarske ure, zlato, srebro, razna darila, optika, originalna Zeiss-ova očala, prvorazredna popravilnica. ANTON LEČNIK, CELJE, Glavni trg 4.

vsebina zanimiva in slike izredno lepe. Revijo priporočamo vsem amaterjem. Stane polletno 30 Din in se naroča pri upravi v Zagrebu, Dalmatinska 6.

d Dunajska vremenska napoved za torek 14. t. m.: Severne Alpe: Menjaje oblačno brez bistvenih padavin, lahko južno vreme. Južne Alpe: Jasno, mraz.

„Šlager“

izposojevalnica gramofonov o l Din 10-gramofonskih plošč " " 1-

Istotam

„Rekord“

manufaktura na obroke. Celje, Dečkov trg 4 a.

Celje in okolica

c Veliko obrtniško zborovanje se je vršilo v nedeljo 12. t. m. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Zborovanje, ki ga je priredila celjska podružnica Društva jugosl. obrtnikov, se je udeležilo nad 300 obrtnikov iz raznih krajev dravske banovine. Navzoči so bili tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek, predsednik centralnega društva g. Pičman iz Ljubljane, mag. dir. g. Šubic in komisar g. Pogačnik kot zastopnik mestne občine celjske, gosp. Dornik kot zastopnik sreskega načelstva, vodja celjske obrtne nadaljevalne šole g. I. Bizjak in šef davčne uprave gosp. Stanič. Z zborovanja so bile poslani udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojavke predsedniku vlade g. dr. Šrkičju, ministru g. dr. A. Kramerju, ministru za trgovino in industrijo g. dr. I. Šumenkoviću in banu dravske banovine g. Marušiču. Na zborovanju so bile obravnavana razna aktualna vprašanja, ki se tičejo obrtništva. Podrobnejše poročilo o zborovanju bomo objavili v prihodnji številki.

c Ljudsko vseučilišče. Drevi ob osmih bo predaval v risalnici meščanske šole univ. prof. g. dr. Aleksander Bilimovič iz Ljubljane o predmetu: »Denar, vrste denarja in od česa je odvisna njegova kupna moč«. Predavanje bo cgotovo zanimivo, ker je g. predavatelj, ki je bil finanč. minister v carski Rusiji, znan finančni strokovnjak.

c Krajevni šolski odbor za Celjemesto bo imel v petek 17. t. m. ob 18. v zbornici mestne narodne šole važno obračunsko sejo za obe mestni osnovni ter obe meščanski šoli.

c Delovni trg. Pri ekspoziituri javne borze dela v Celju se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 134 brezposelnih (106 moških in 28 žensk), posredovanj je bilo izvršenih za 22 oseb (5 moških in 17 žensk), odpadlo je 45 oseb (43 moških in 2 ženski), 10. t. m. pa je ostalo v evidenci 1318 brezposelnih (1146 moških in 172 žensk) napram 1251 (1088 moškimi in 163 ženskami) dne 1. t. m. Delo dobe: 1 usnjarski mojster, 1 čevljar za fina dela, 1 delavec, 1 raznašalec peciva, 1 sodar, 1 notar, 1 pekovski vajenec, 1 likarica, 1 perica, 1 servirka, 2 kuharici, 3 služkinje in 2 kmečki dekl.

c Poskus samomora. V nedeljo 12. t. m. okrog pol 11. dopoldne je skočila 38-letna, v Novo Štifo pri Gornjem gradu pristojna Marija Jaškova z okna hodnika v drugem nadstropju poslopja Ljudske posojilnice na betonirano dvorišče. Imela je srečo, ker je dobila pri padcu le pretres možganov in lahke zunanje poškodbe. Prepeljali so jo v celjsko bolnico. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

c Elitni tehniški ples, ki se je vršil v soboto 11. t. m. zvečer v gornjih prostorih Narodnega doma, je bil dobro obiskan in je vseskozi uspel. Ob številnem obisku Celjanov in okoličanov, akademikov iz Ljubljane in drugih zunanjih gostov se je razvila v okusno aranžiranih prostorih ob zvokih dveh izvrstnih orkestrrov, Ronny in Sonny-Boy jazza iz Ljubljane, pristrčna zabava, ki je trajala do jutranjih ur.

c Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo imel svoj redni občni zbor v torek 21. t. m. ob 19. v hotelu »Humbertusu«.

c Žetev smrti. V soboto 11. t. m. zjutraj je umrla na Lavi št. 1 pri Celju v starosti 66 let zasebnica gospa Neža Višnarjeva, mati uslužbenca Zvezne tiskarne g. L. Višnarja. Pogreb se je vršil v ponedeljek 13. t. m. ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. V celjski bolnici je umrla v petek 10. t. m. 8-letna delavčeva hčerka Matilda Jelenčeva iz Šmarjete pri Celju, v soboto 11. t. m. pa 41-letna posestnikova žena Terezija Hrapotova z Ločice pri Polzeli. Bodi jim ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

c Napad in nesreča. V nedeljo 12. t. m. je bil 35-letni delavec Franc Leban na Sp. Hudinji v prepiru napaden in je dobil težjo poškodbo na glavi. — 61-letna dninarica Marija Prepadnikova iz Luč si je v soboto 11. t. m. pri padcu na poledeneli poti zlomila levo podlehniko. Leban in Prepadnikova se zdravita v celjski bolnici.

c Tatvina. Šoferjevi ženi Mariji Bučarjevi je nekdo 9. t. m. ukradel iz zaklenjenega stanovanja na Mariborski cesti 28 v Gaberju 1.700 Din gotovine. Denar je našel v omari. Storilec je izginil, a ga bodo menda kmalu prijeli, ker vedo za njegovo ime.

c Razpis dobave živil za javno bolnico v Celju. Licitacija za dobavo živil za javno bolnico v Celju za proračunsko leto 1933/34 bo v petek 10. marca ob 10. dopoldne v upravni pisarni javne bolnice v Celju. Isti dan in ob istem času bo v pisarni hiralnice v Vojniku licitacija za dobavo živil za hiralnico v Vojniku.

c Trgovske knjige, registratorje, pisarniške potrebščine priporoča Karl Goričar vdova, Celje. Za pust: Lampijoni, konfeti, serpentine, servijete.

c Smučke in vse smučarske potrebščine v veliki izbiri nudi tvrdka Kramar & Mislej, Celje.

Sport

t Odpovedana nogometna tekma. Za nedeljo 12. t. m. popoldne napovedana prijateljska nogometna tekma med SK Trbovljami in SSK Celjem je bila odpovedana, ker je bilo igrišče na Glaziji v zelo slabem stanju.

t Težka atletika pri SK Olimpiu. Obveščamo vse aktivne člane, da pričnemo v najkrajšem času s tekmovanjem za klubovo prvenstvo. Po tem tekmovanju namerava teškoatletska sekcija organizirati večji teškoatletski nastop. Prireditev se bo vršila prve dni aprila. Povabljenih bo več klubov, tako da bo nastop res zanimiv. Pogajanja se vrše tudi z rokoborcem Perom Janešem, ki je Celjanom še dobro v spominu. V sredo 15. t. m. se bo vršil po treningu sestanek, na katerem se bomo pomenili o vseh podrobnostih. Pridite točno in vsi. Pripeljite tudi prijatelje in znance, ki se zanimajo za to panogo sporta. — SK Olimp Celje.

»Ali se zopet jeziš náme?« — »Da, in če bi ne bila žena mojega najboljšega prijatelja, bi te takoj pustil.«

Mimogrede . . .

zajdimo nekoliko na jugu naše države pri slavnih Termopilah v grško deželo, ki je nekoč slovela zavoljo hrabrih junakov in možatih mož. Zgodovina nam pravi, da je bila to dežela, kjer se je prepletala modrost z lepoto in kjer sta si podajali roko čast in slava. Res, da ni vse zlato, kar se sveti. Bilo je tudi na solncu te dežele temnih peg, in narod ni bil brez madeža.

Hudo mučno je za narod in zgodovino, da je bil celo glavni profesor dr. phil. Sokrates čudna natura. Znal je za hudiča dosti in je tako učeno predaval, da so kandidati cepali pri izpitih kakor muhe. Le tisti, ki se je snovi popolnoma po besedi nagulil je zdelal in dobil diplomo.

Profesor Sokrates je bil čudak. S svojo ženo, milostljivo gospo soprogo Ksantipo, se ni razumel. Rad bi ga videl, kdo bi se s svojo lastno ženo vedno in v vsem razumel! Še drugi, ki niso profesorji, se ne. Gospod Sokrates je namreč imel zmerom svoje posebno mnenje; in tega, zlasti pa še posebnega, oženjen človek ne sme imeti. Tako mi pravijo. Jaz ne vem in si tega tudi ne upam trditi.

Nekoliko čudna je pa tudi bila gospa Ksantipa. Mi že oprostite, da to trdim. Ne rečem, da je bila tako zlobna in neznosna, kakor ji danes očitajo; pred ženo, ki ima nervoznega in pozabljivega profesorja čiste filozofije za moža, klobuk dol! Kar je res, je res. Ampak svoje pogreške je pa le imela. Povabila je na primer, k sebi na kavo vse najodličnejše narodne dame celih Aten, pa so regljale in opravljale vse tiste, ki niso bile navzoče, in niso sploh nikomur prizanesle. Za vsake marne in za vsak škandal si zvedel pri Sokratovih. Hvala samemu Bogu, da danes ni več tako! . . . Da, res. No, in je potem čudno, da je bil Sokrates siten, ko so ga toliko motile v čisti filozofiji?

Ali Sokrates je bil tisti, zavoljo katerega pišem to. On je kvaril s svoje perversno moralno mladino. In ker so bili takrat na Grškem v tem oziru zelo strogi, so ga obsodili na smrt. Dali so mu čašo soka iz trobeljike. Moral jo je izprazniti. In jo je.

Joj, ko bi danes to zahtevali od vsakega moškega na Grškem, ki ima tako nesrečno naturu, kakor jo je imel slavni doktor! Kako bi bile vrste prebivalcev zrahljane! Ne bom vam pravil več o tem. Pojdite sami pogledat. Tudi danes Grška slovi. Slovi zavoljo Sokratove bolezn, ki je tako splošna, da so čaše razbili, trobeljiko populili, in kazen sploh odpravili. Še več; imajo že društva za zaščito svojih interesov. In sedaj so celo ustanovili veliko društvo »Smrt ženskami«, kateremu je poleg pospeševanja tistih interesov glavna naloga borba proti zakonu.

To je strašno. Saj so že tiste moderne ženske danes same po sebi take, da se pametni ljudje bojijo zakona (— prosim, navzoče in tiste, ki to čitajo, niso moderne —). Kam sili tak narod, kaj bo iz take dežele?

Glasovi iz občinstva

Kriza in morala

Malokdo se zaveda, kako velike koristi nudi družbi inseratna politika. Tega se zavedajo le oni, ki na podlagi inseratne politike pospešujejo svoje blagostanje in obstoj. Za majhen znesek in v enem dnevu dobi človek najširše in vsakovrstne zveze — uspešne in neuspešne, vsakakor pa vodi to gibanje k cilju. Če bi ostalo pri tem, bi bilo vse v redu. Obžalovanja vreden način pa je v onem delu inseratne politike, ki obravnava najtežji današnji problem: »Nudi in išče se služba!«

Vojna vihra je zrahljala marsikaj, tudi moralo in srčno kulturo. Sedanji težki časi pritiskajo z veliko silo na narod, ki išče v dobrem in sla-

EM. LILEK :

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrsko gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Rokopis je bil poslan zemaljski vladi v odobrenje. Avtor je čakal tri leta na rešitev, a zaman. Zato je zahteval knjigo nazaj. Kmalu nato je dobil od vlade v oceno:

»DR. KARLA ZEHDENA
RUKOVOGJ

za
ZEMLJOPIS TRGOVINE I PROMETA
za
TRGOVAČKE PRODUŽNE ŠKOLE.

Sa samostalno i opširno obradenim poglavljem o Bosni i Hercegovini.«

Na svoje začudenje je našel v tem Rukovogju (Handbuch) natiskan svoj rokopis »Zemljopis i statistika Bosne i Hercegovine« razen statistike duševne prosvete. Podal se je nato k civilnemu adlatusu, baronu Kutscheri, in se mu pritožil zaradi tega plagijata. Ta mu je odgovoril: »Vi ste poslali svoj elaborat zemaljski vladi in ona je imela pravico, da se ga posluži po svoji volji. Vam gre edino pravica, da zahtevate odškodnino.« Na vprašanje, zakaj se ni natisnil tudi prikaz statistike o duševni prosveti, je dobil odgovor: »Tega učencem ni treba znati.«

Tedanja bosanska vlada je hotela namenoma

puštiti bosanski narod v duševni tmini, boječ se izobražene inteligence. Neki žandarmerijski major je, kadarkoli je videl sarajevske gimnazijce, zavpil: »To so bodoči revolucionarji!« In l. 1890., ko me je ogrski zgodovinar in šolski referent v avstro-ogrskem finančnem ministrstvu na Dunaju ob priliki moje v Glasniku zem. muzeja natisnane razprave »Riznica porodice Hranica« obiskal v Sarajevu, me je v družbi prof. Seunika vprašal, če je res sarajevska gimnazija potrebna. Nota bene je bila ta takrat še edina državna gimnazija v Bosni--Hercegovini!

Da se je bosanska vlada bala bodoče domače inteligence, je razvidno tudi iz tega, da je v dvajsetih letih, od 1879—1899, osnovala samo dve veliki gimnaziji in eno veliko realko, pač pa devet nižjih trgovskih šol. V šolskem oddelku pri vladi je imel ljudskošolski učitelj dolgo časa tudi referat za srednje šole. Leta 1893. je zabranila vlada ustanovitve srbskega gimnastičnega društva v Foči, ki je imelo poleg telovadbe širiti tudi treznost. Pa ne samo da je odklonila potrditev tega društva, zahtevala je celo, da se vse gimnastično orodje v treh dneh uniči. L. 1907. je Srbom prepovedala prirejanje analfabetskih tečajev,¹⁾ in to v zemlji z 90% analfabetov, upajoč menda, da bo tudi bosansko in hercegovsko ljudstvo ostalo tako zvesto avstro-ogrskemu režimu če ne bo znalo čitati, kakor po izjavi sekovskega škofa l. 1762. »ostaja slovensko in kranjsko ljudstvo katoliški veri zato tako zvesto, ker ne zna čitati.«²⁾

Ob koncu l. 1899. sem dobil od vlade nalogo, da

¹⁾ Napor B. i H.

²⁾ Ivan Hribar, Moji spomini III., str. 176.

napišem za »Congrès international de l'enseignement secondaire à Paris«, ki se je vršil v času svetovne razstave l. 1900., razpravo o srednješolskem pouku v Bosni in Hercegovini pred avstro-ogrsko okupacijo in po njej. Tudi v tem delu mi ni nihče prednjačil. Na kongresu sem bil med 303 udeleženci tudi jaz izvoljen v sedmorico predsednikov, in na zadnji seji, ki je bila odrejena za razne objave inozemskih članov, sem podal izvleček svojega izvestja o sekundarnem pouku v Bosni in Hercegovini.¹⁾

Tudi v svojih etnoloških razpravah sem šel svojo pot. Nisem samo objavil več novih narodnih običajev, postavil sem tudi obdelovanje narodnega blaga na znanstven, sistematski temelj.²⁾ i Hercegovini« je angleški etnolog Tylor (pisec del »Primitive Culture« in »Early History of Mankind«, ki sta tudi mene dovedli k nabiranju narodnih običajev) ob svojem obisku Sarajeva obiskal tudi mene in me prosil, naj mu pošljem turške amulete. Nemški prirodoslovci in etnografi so me vabili na svoje kongrese, zadnjikrat na kongres, ki bi se bil moral vršiti 14. avgusta 1914 v Hannoveru, a se zaradi izbruha vojne 1. avgusta ni mogel sestati.

Da sem jaz prvi že l. 1902. napisal učbenik srednjeveške zgodovine, kakor je potreben za srednje šole v jugoslovenskih krajih, pa ne dr. Šrkulj l. 1912., kakor je to trdil, mislim, prof. Novak v Nastavnem Vjesniku, ker ni poznal mojih učbenikov za višje in nižje razrede, in da so se poznejši pisci takih učbenikov poslužili mojih knjig — o tem sem tudi že pisal na drugem mestu.

¹⁾ Šk. Vjesnik za B. i H.

²⁾ Zaradi moje razprave »Vjerske starine u Bosni (Dalje prih.)

bem izhod za obstoj. Kjer se ne more storiti dobrega, so odprta vrata k slabemu, kjer pa se lahko stori slabo, so zaprta vrata za dobro. Moralna stran posameznika si v teh primerih sama pomaga. Iznajdljivost pa je glavni povzročitelj dobrega in zlega.

Sedanjo brezposelnost je treba gledati z vsjo resnostjo in skrbjo, sicer se bo demoraliziralo še ono malo se bo demoraliziralo še ono malo dobrote in odkritosrčnosti delovnega ljudstva. Hudo je, če se človek brez kruha in zaslužka naveliča vlagati prošnje za službo, na katere često ne dobi niti odgovora, čeravno prilaga znamke za odgovor; niti originalnih spričeval in drugih dokumentov mu ne vrnejo, ne more pa ugotoviti ne stranke, ki je inserirala. Še hujše pa je brezposelnim, če inserenti od njih — od zadnjega hlapca do najvišjega inteligenta — zahtevajo kavcijo. Če potem položiš kavcijo, je često vprašanje, ali ti jo bodo vrnili. Takih slušajev je mnogo in škoda je, da se vsak posebej ne obravnava javno. V današnji krizi zahtevati kavcijo od človeka, ki je delal v svoji stroki vse življenje pošteno in marljivo, ni humano niti moralno. Po večini iščejo mlade, neizkušene, samske moči s kavcijo in se ne ozirajo na tisoče družinskih očetov. Tu ne prevladuje vedno solidnost podjetja, ki išče ta-

ke uslužbenice, marveč gre često za zbiranje kapitala na lahek način. Tako zbiranje kapitala bi morala oblast vzeti pod kontrolo.

Skratka, brezposelni družinski očetje, samci in ženske hodijo trnjevo pot po omenjenem kodeksu inseparatne politike. Ne glede na ostale zapreke, težkoče in brezuspešna pota brezposelnih za službo in podporo, je treba opozoriti inserente, ki izkoriščajo težki položaj brezposelnih, naj opuste to metodo. — č

Dopisi Konjice

Iz občinske uprave. Na seji konjiškega občinskega sveta 7. t. m. je bil sprejet tudi proračun občine in ubožnega sklada za leto 1933. Proračun izkazuje 390.632 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov, primanjkljaj v znesku 267.561 Din se bo kril s 186% doklado na neposredne državne davke. Ta doklada pa se bo predvidoma znižala, če bo banska uprava priznala terjatve občine v znesku okroglo 63.000 Din napram bivšemu okrajnemu zastopu. Proračun ubožnega sklada izkazuje 25.000 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. V gradbeni odbor so bili izvoljeni dr.

Ante Goričar, Alojzij Križnič in dr. Ervin Mejak.

Odborova seja Okrajne hranilnice se je vršila po daljšem presledku 9. t. m. Obravnavala so se razna važna vprašanja, ki so v zvezi s sedanjim težkim gospodarskim položajem. Soglasno je bilo tudi sklenjeno, da Okrajna hranilnica ne prizna službene pogodbe, ki jo je svojčas sklenil bivši gerent hranilnice gosp. Franc Tovornik s tajnikom g. Mihaelom Kostanjškom. Ta zadeva bo prišla pred civilno sodišče.

Na seji cestnega odbora za konjiški srez je bil 9. t. m. sprejet proračun za l. 1933/34. Sreske cestne doklade bodo ostale iste kakor lani, t. j. okroglo 6%. Razpisalo se bo pet mest banovinskih cestarjev v srezu. V kratkem bodo izvršena nekatera nujna popravila na banovinskih oz. občinskih cestah.

Zanimiva obsodba žreškega župnika Josipa Bezjaka. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je vršila 8. t. m. razprava proti župniku v Zrečah Josipu Bezjaku, ki je pisal neko nožaljivo grozilno pismo tukajšnjemu sreskemu načelniku g. dr. Mateju Suhaču. V pismu se župnik tudi sklicuje na moč in upliv g. dr. Korošca in bivšega ministra Vesenjaka, svojega sorodnika. Obtoženec je na razpravi priznal, da je pismo na-

pisal. Sodišče je obsodilo župnika Josipa Bezjaka na mesec dni zaporu in 600 Din denarne kazni pogojno za 2 leti. Omenjamo, da je bil župnik Bezjak pred kratkim že v Celju pri prizivnem sodišču obsojen zaradi prestopka po § 130. k. z. na pogojno kazen. Obsodba še ni pravomočna.

Kmetijsko pisarno so otvorili v Topolškovi hiši tukajšnji sreski kmetijski odbor ter sadjarska in vinarska podružnica. Že takoj ob otvoritvi je obiskalo pisarno preko 100 kmetov in prišlo po nasvete.

Priprave za strelski ples na pustno soboto 25. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma v Konjicah so že v teku in je pričakovati številnega obiska iz Maribora, Celja in Slov. Bistrice.

Kino

Elitni kino Union. Ponedeljek 13. in torek 14. t. m. ob 16.30 in 20.30 izvrstni sportni zvočni film »Boj za zmago«. V glavnih vlogah **Heinz Rühmann, Toni van Eyck in Jakob Tiedke.** Predigre: Ufin zvočni žurnal, Foxov zvočni žurnal in kulturni film »Na vrhovih planin«. — Oč srede 15. t. m. dalje sijajna zvočna opereta »Dve srci in en utrj.«

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman

Poslovenil B. Rihteršič

»Če je samo to,« sem dejala, »bodite prepričani, da mu bom pokazala, kaj se pravi iskati neveste v Rusiji.«

»Obljubi mi, da se boš lepo vedla,« me je oče vznemirjeno poprosil. »Žal mi je skoraj, da sem ti puščal zmeraj toliko svobode. Pomisli, da ne gre za nič več in nič manj kakor kraljevsko krono.«

Kraljevska krona! Hotel je videti svojo hčer kot kraljico! Staremu Kalmiku je samo to blodilo po mislih.

Zvečer, ko sem sedla v voz, da se odpeljem k svečani predstavi, sem zvedela, da je oče obljubil dosti več, kakor se je upal meni priznati.

»Glej, glej, naša mala nevesta,« je dejal Kaiser in me prijel za roko.

Cesarica, še bolj kokljasta kakor prej, me je poljubila na čelo. Zdi se mi, da je to družinska navada.

Potrebno je bilo samo še to, da se je tudi car obrnil s svojim bledim nasmeškom k Viljemu II. in mu rekel:

»Ali ni bilo dovolj, da si me preplašil s svojimi velikimi namerami? Glej, zdaj si mi še namerice pobral!«

Smehljala sem se z nekakšnim nedoločnim nasmeškom in pogledala postrani, skoraj prezirljivo svojega rdečega huzarja, ki ni vedel, kam naj se dene. In rekla sem si:

»Čakaj, ljubček moj! Pojutrišnjem mi vse poplačaš!«

* * *

Tudi pojutrišnji dan je prišel. Bala sem se samo, da ne bi bilo lovišče preveč lepo urejeno. Hitro sem se pomirila. Res je bilo na sredi gozda nekaj širokih drevoredov za gospodo, toda ob strani sem zagledala gosto grmovje; potočke in nekaj lepega, vzornega močvirja.

Taras Buljba, ki sem mu dala pred odhodom pol kilograma sladkorja, prepojenega z whiskyjem, je bil sicer motoglav, toda zelo dostojanstven.

Lagala bi, če bi zatajila, da so se gostje čudili, ko so ga videli. Kronprinz me je vprašal, zakaj ga nisem dala obriti.

»Pusti jih, naj govore, bratec dragi,« sem šepnila svojemu malemu konju.

Razumel me je in nekam porogljivo sklonil glavo.

Veliki vojvoda je prišel in se mi pridružil. Bila sem ž njim tako ljubezniva, da se je ubogi fant kmalu opogumil in me hitro vprašal:

»Ali vam morda ni prav, gospodična, da sem vaš kavalir?«

»Kako morete kaj takega misliti, gospod?« sem mu odgovorila. »Carski dvor je tako strašno bučen. Človek nima nikoli miru. Tu se vsaj lahko oddahnem. Malo bova poklepetala.«

»Prirodo imate radi?« je navdušeno vzkliknil.

»Kako sem srečen!«

Tudi jaz sem bila zelo zadovoljna, čeprav sem vedela, da me niti za trenutek ne bo pustil same.

Gonili smo prvo lisico. Edina nerodnost, ki se je pri tem pripetila, je bila, da je Taras Buljba, ki so ga lovski rogovji razveselili, zaplesal polko in se s sprednjimi nogami vzel na ledja Adalbertove

kobile. Le malo je manjkalo, da ni princ zletel iz sedla. Potem so se vsi bali mojega malega berberca kakor kuge.

Veliki vojvoda lautenburški je jezdil enega tistih konj, ki jih imajo Nemci tako radi: velikega rdečkarja, ki je imel goleni debele kakor meča in ledja široka kakor biljard. Opazila sem tudi kmalu, da je žival slabo vodljiva in da med galopom spušča glavo med noge.

»Siromak,« sem si mislila, »smejale se boš, kadar pridejo jarki!«

Brez zapreke smo ubili drugo in tretjo lisico. Nenadoma pa je stekla četrta med mano in velikim vojvodo. Videla sem jo. Suha je bila in skoraj brez repa. Takoj sem vedela, da bo prava.

»Za mano!« sem vzkliknila Rudolfo.

Spodbodel je svojega velikega konja, da je takoj začel službeno galopirati.

Lisica je bila sto metrov pred nama.

Dobra, mala zverka! Vodila naju je naravnost v goščavo.

Veliki vojvoda se je med potjo nekajkrat obrnil.

»Ali ne jezdim prehitro? Ali mi lahko sledite?« me je izpraševal ves zasopel.

»Naprej, naprej!« sem vselej odvrnila.

Taras Buljba pa je pokimaval z glavo, kakor bi hotel reči:

»Pojdi! Pojdi!«

Potem sva pridirjala v gosto grmovje. Samo dotaknila sem se vratu svojega berberca in spustila uzde. V trenutku sem obšla velikega vojvodo.

Videla sem njegov vroči, zasopli obraz . . . Preden se je zavedel, je bil že četrta vrsta za mano.

Na moj ukaz je Taras Buljba umeril svoj dir.

»Prestrašili ste me,« je dejal ubogi fant, ko me je dohitel. »Mislil sem, da se vam je konj splašil.«

Sokolstvo

x Za savezne smučarske tekme od 17. do 19. t. m. v Bohinju je dovoljena polovična vožnja, ki stane tja in nazaj 66 Din. Vsak posestnik mora na odhodni postaji kupiti celo vozovnico, ki velja za povratek s potrdilom udeležbe tekem v Bohinju, ki ga vsak prejme na licu mesta. Popust velja od 14. do 24. t. m. za vse vlake.

x **Odhod naših tekmovalcev v Bohinj** je določen na četrtek dopoldne. V petek bo prva tekma na daljavo (18 km za člane in 5 km za članice). V soboto bo tekma v smučskih likih (slalom) in v smuku. V nedeljo bo tekma v skokih in bo vozil iz Ljubljane poseben viak. Vabite se vsi ljubitelji belega sporta, da se udeležite teh tekem.

x **Telovadba trgovsko-obrtnega naraščaja v Celju** se zopet vrši redno vsako sredo in soboto s pričetkom ob 20. Vsi obiskovalci sokolske telovadbe so oproščeni šolske telovadbe. Novinci se sprejemajo še ta mesec, da se lahko potem nemoteno prične priprava za ljubljanski zlet.

Učitelj razlaga v šoli pojem dolžnika in upnika. Vpraša Miha: »Ako posodim tvojemu očetu sto dinarjev, je tvoj oče moj dolžnik, kaj ne?« — Mihec: »Da, gospod učitelj.« — Učitelj: »In kaj sem potem jaz?« — Mihec: »Bedak!«

V. GABERSKI:

Dopust

(Iz zbirke »Brez slave«)

Dopust! To je za vojaka velika beseda. Razprema, to je pa beseda vseh besed. Vojak odrine v službo in še preden se je ločil od svojih, ga sprašujejo, kedaj pride na dopust. On pa jim obeta, da morda prej nego si sam misli. V miru se je dalo verjetno računati, da bo vojak za božič ali pa za veliko noč doma. In čisto natančno je vedel, kedaj se razpremi in sleče vojaško obleko. Za vojne pa ni bilo tako.

Kdor je odhajal na vojno, mu ni hodilo po glavi, kedaj pride na kratak oddih. Njemu je šlo za več: Kedaj bo konec in kako bo potem življenje. Tako kratka bo ta zmeta človeštva, da bo vojne konec, ne da bi bilo treba vmes kakega dopusta. Pa o zmoti se je zmotil. Vojna se je vlekla in vlekla, dokler se ni utrujena končala.

Ne vem, da bi bil imel vojak kako pisano pravico, da ga morajo ob nekem času pustiti na dopust. Spominjam se, da so nekateri bili šli že čez nekaj mesecev, dočim drugi niso bili deležni te dobrote. Jaz sem čakal na prvi dopust dobri dve leti, najbolj pač zato, ker se sam nisem zanj brigal. Kaj pa sem se hotel potikati okoli, ko je vse eno, kje sem. Iz taborišča, ko sem bil pri Rusih, sem pa le odšel za tri tedne v Ljubljano. A glej

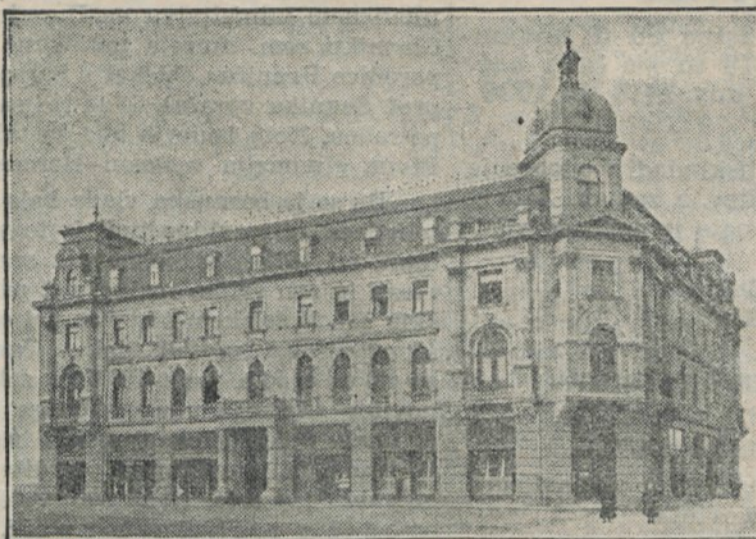
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000.—

Kupuje in prodaja
devize in valute

Izdaja uverenje za
izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

ga spaka! Komaj sem prišel tja, se nekako uredil za spodobno življenje in šel k poveljstvu javit svojo znamenito navzočnost, sem našel po povratku v stanovanju brzovjavko, da se moram takoj vrniti. Kaj bi neki bilo? sem si mislil. Mobiliziran gotovo nisem, ker sem dosegel, da sem za nekaj mesecev »nesposoben za ven«; kaj torej? Mislil sem to, ugalbal ono. Kaj bi moglo biti? Morda vendar ni, da bi se moral zopet zagovarjati zavoljo kake besede? Bilo je namreč na pomlad 1917, ko se je pripravljala slovita majska deklaracija, in smo takole v zaupni družbi strašne klatili.

Srce mi je precej bilo, ko sem stopal iz Amstettna po cesti proti taborišču v Harth. Zbral sem ves pogum in sem nedolžno mirno vprašal, zakaj mi motijo pokoj in dopust. Pa mi povejo, da je prišlo od polka, da moram nemudoma odriniti na Dunaj, da me temeljito preiščejo, ker mislijo, da zdravniško mnenje in spričevalo, ki me proglašajo za razvalino, ne bo čisto točno. Aha, sedaj bo pa konec gloriije! Ker sem tako dolgo hrabro vzdržal v zaledju, dobim gotovo primerno nagrado. Takim so radi pospeševali pot na fronto.

Drugi dan popoldne sem že bil na Dunaju nekje na Rennwegu. Velikanska bolnica. Zdi se mi, da so tam zbirali same take, ki jim kje drugje niso mogli prav do živega. V jutro so me potem poklicali v ordinacijsko pisarno, kjer so že imeli moj dolgovezni akt. Vprašali so me, kako je kaj z mojim želodcem in s cenjenim zdravjem sploh. Ker sem bil silno slabe reje, žolt in zelen in ves nervozen, sem takoj vjel vprašanje in sem odgovoril, da bi z želodcem še nekako šlo, ampak črevje in drugo je pa za nič. (Superarbitriran sem namreč bil zaradi črev, katerim se da najtežje dokazati, da lažejo.) Ali gospoda niso hoteli poslušati mojih tožb, in niso verjeli aktu. Prisilili so me, da sem izpil čašo vode in pojedel pol bele žemljice, nato pa mi je neki rabelj porinil skoz goltanec v želod-

LEO INKRET INSTALACIJSKO PODJETJE CELJE, DEČKOV TRG 2

popravila — Vestna izvršba — Točna postrežba — Zmerne cene — Zahtevajte ponudbe

dec cevko, s katero mi je popito in povžito reč »izpumpal«. Že drugi dan so mi na tešče sporočili, da sem zdrav ko žebelj. Ko sem skromno omenil, da se z želodcem sploh nikoli nisem pritoževal, ampak da čreva ničesar ne držijo, mi je šef-zdravnik salomonsko razodel, prvič zavoljo slabega želodca, da skoro itak ne bomo imeli ničesar več žreti, in drugič zavoljo nesrečnih črev, da naj le mirno naprej s, saj smo itak vsi sami (Nemški se to posebno lepo čuje.) Si morete misliti, kako me je razveselila ugotovitev in pa zavest, da nisem sam. Po teh formalnostih so me vrgli zdravega iz bolnice. Potolažen sem odkolovratil. Žalostil se nisem nič kaj; še jezil se nisem. Saj ima vsaka reč svoj konec. Šel sem v hotelsko restavracijo ob zapadnem kolodvoru ter sem si naročil gulaž in nekaj trdo kuhanih jajc, da preizkusim svoje zdravje. Da, zdravniki so vedeli. Škodilo mi ni. Jaz sem torej zdrav.
(Konec prih.)

Svarilo

Izjavljam, da nisem plačnik za nobene dolgove svoje sedaj ločene žene Marije, roj. Janžekove.

Karl Vollouscheg

Franjo Dolžan Celje
Za kresijo
Telefon 245
kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Prevzema vsa instalacijska dela, vodovode, hišne instalacije, vsakovrstne črpalne naprave, sanitarne naprave (umivalnice, kopalnice, klosetne naprave) itd., toplovodne naprave, etažne in centralne kurjave za hiše, vile, hotele, šole, bolnice i. t. d., kakor tudi vsa v to stroko spadajoča

Za veselice

konfete, serpentine, papirnati krožniki, servijeti, lampijoni itd. se dobijo v trgovini

Franč Leskovšek
Celje, Glavni trg 16

Velika izbira raznih keksov, oblatov, čokolade, finih bonbonov, v zalogi tudi lepe rozine, mandlji, orehova jedrca, banatska moka in vsak dan sveže čajno maslo pri tv.

Karol Loibner, Celje

Pri »Zvoncu« — Kralja Petra o. 17.

Proda se dobra zidana hiša s 6 sob, 2 kuhinji, velik vrt, sadno drevje, pri Petrovčah. Dalje

lepa nova hiša

4 sobe, balkon, elektr. luč, vrt za 68.000 Din. Naslov da Karol Breznik, Celje, Frankopan. 1

Trgovsko hišo

in parcelo za zidanje stanovanjske ali trgovske hiše kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj« na upravo lista.

„Zephir“ patent peč

črn, jekleno-pločevinast plašč, emajlirana vrhna plošča in vsi deli poniklani, se po ugodni ceni proda. Vpraša se v pletilnici v Celju, Gosposka ul. 20. (prej stara elektrarna)

Visokopritlična, podkletena

enostanovanjska hiša

z velikim vrtom, (2 sobi, kuhinja in pritikline) pri »Skalni kleti« v Celju se proda proti gotovini ali zamenja za hišo v Ptuj, ev. se odda proti mesečni najemini 500 Din. Vpraša se: Mohor, Celje, Prešernova 12. Slomškova tiskovna zadruga.

ZVEZNA TISKARNA IN KNJIGOVEZNIKA CELJE · STROSSMAYERJEVA ULICA 1

IZVRŠUJE VSA V STROKO SPADAJOČA DELA
HITRO SOLIDNO IN PO ZMERNI CENI

